

ÁLLATMENHELY KONTRA GYEPMESTERI TELEP – MERRE TOVÁBB?

Jámbor Adrienn

Tanársegéd

*Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet,
Jogtörténeti Tanszék*

BEVEZETÉS

Tanulmányomban az állatmenhelyekre és a gyepmesteri telepekre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket mutatom be. Mindezek tárgyalása előtt tisztáznunk kell, hogy mi a különbség a két intézmény között.

Az állatmenhely az elkobzott vagy ideiglenesen megfigyelés alatt tartott állatok kivételével a gazdátlan állatok ideiglenes vagy állandó, ellenszolgáltatás nélkül történő elhelyezésének céljából működtetett intézmény, amely alapvetően nem költségvetési támogatásból működik, azaz nem közpénzből, hanem civil szervezetek működtetik, ezért általában nehezen tudja előteremteni a működéséhez szükséges anyagi, tárgyi és egyéb eszközöket.¹ „A menhelyek létesítése viszont sokakat azért zavar, mert ezzel a felelőtlen állattartók és állatszaporítók száma jócskán gyarapodik, hiszen azok úgy vélekedhetnek, hogy majd az állam megoldja a kutyák elhelyezését.”²

Ezzel szemben a gyepmesteri telep az elkobzott vagy ideiglenesen megfigyelés alatt tartott állatok, valamint az önkormányzatok által elrendelt kóbor állatbefogás alkalmával befogott állatok, illetve gazda által leadott állatok elhelyezésére szolgáló intézmény, amely működését a helyi önkormányzat finanszírozza, azaz közpénzből működik.³

A gyepmester által befogott állatok életét tizenöt nap után, a gazda által leadott állat életét pedig azonnal ki lehet oltani. A gyakorlatban a legtöbb gyepmesteri, illetve ebrendészeti telepen tizenöt nap elteltét követően a befogott kutyák életét ki is oltják különböző okokra hivatkozva. A leggyakoribb okok: a férőhely hiánya, illetve, hogy az eb emberre és állatra fokozottan veszélyes, nem idomítható. A gyakorlatban további probléma, hogy az állatmenhelyek telt házzal működnek, helyhiány miatt várólistát kénytelenek alkalmazni, így igen kicsi az esély arra, hogy az állat ne gyepmesteri telepre kerüljön.

A GYEPMESTERI TELEPEK HATÁLYOS JOGI SZABÁLYOZÁSA ÉS PROBLEMATIKÁI

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998.évi XXVIII. törvény (A továbbiakban: Ávtv.) a települési – a főváros belterületén a fővárosi –

---

¹ PAULOVICS Anita: *Az állatvédelem jogi szabályozása 1985-2005*. A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990-2005 (II. kötet) szerk: Jakab András és Takács Péter, Gondolat-ELTE ÁJK, Budapest, 2007. 889-890.

² CZERNY Róbert: *Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998-2008)*. Rejtjel kiadó. Budapest, 2009. 37.

³ PAULOVICS: *Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében*. Virtuóz Kiadó, Budapest, 2002. 82-85.

önkormányzat kötelező feladatává teszi a kóbor állatok befogását a település belterületén. A befogott kóbor állat az állam tulajdonába kerül, azonban a tulajdonátszállást a törvény egy negatív feltételhez köti, mégpedig, ha a befogástól számított tizenöt napon belül a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté.⁴ Amennyiben a kóbor állat tulajdonosa ismertté válik az Ávtv. az állat visszavételének, valamint a befogásával és elhelyezésével kapcsolatos költségek megtérítésének kötelezettségét telepíti a tulajdonosra. Ha a tulajdonos az állatot nem veszi vissza vagy az állat egészségét súlyosan veszélyeztető tartási körülmények miatt az állat részére nem adható ki, az állatvédelmi hatóság – az addig felmerült költségek megtérítésére való kötelezés mellett – az állatot elkobozza, ezt követően gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről.⁵ Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, a korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb tizenkét hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető.⁶ Fontos kiemelni, hogy az Ávtv. az állat életének megengedett módon történő kioltását lehetőségként rögzíti abban az esetben, ha az elhelyezés eredménytelen.

Az Ávtv. felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy a település belterületén a kóbor állatok befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.⁷ E részletszabályok kidolgozására azonban a mai napig nem került sor pedig álláspontom szerint igencsak indokolt lenne. Jelenleg ugyanis a helyi önkormányzatok kötnek megállapodásokat különböző szervezetekkel – esetleg természetes személyekkel – a gyepmesteri, ebrendészeti feladatok ellátására. Az állatok befogásával, őrzésével, tartásával, kiváltásával, stb. kapcsolatos feladatokat pedig nagyrészt e szervezetek belső szabályzata tartalmazza, nem pedig kormányrendelet. Én a kormányrendeleti szintű szabályozást tartom indokoltnak, hiszen ez esetben a Magyarország területén található minden gyepmesteri telepet ugyanazon kötelezettségek terhelnének. Így még a lehetősége sem állna fenn annak, hogy önkormányzatonként, telepenként eltérő feladatokat látnak el a gyepmesterek. Ismét kiemelném, hogy erre az Ávtv. meg is adta már 1998-ban a felhatalmazást a Kormány számára.

Az Ávtv.-n kívül az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény deklarálja, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv állategészségügyi feladatainak keretében engedélyezi a gyepmesteri, ebrendészeti tevékenység végzését.⁸

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény pedig kimondja a felügyelet feladatai között az állategészségügyi és ebrendészeti feladatok ellátásában való közreműködést.⁹ Erre is van példa: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata az Ávtv.-ben foglalt feladatellátásra – a települési önkormányzat

---

⁴1998:XXVIII. tv. 48/A. § (3) bekezdés.

⁵ 1998:XXVIII. tv. 48/A. § (4) bekezdés.

⁶Uo.

⁷ 1998:XXVIII. tv. 49. § (3) bekezdés g) pont.

⁸ Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008:XLVI. tv. 34. § (1) bekezdés.

⁹ A közterület-felügyeletről szóló 1999:LXIII. tv. 1. § (4) bekezdés.

kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogására – a Debreceni Közterület-felügyeletet bízta meg.¹⁰

A gyepmesterekre, feladataikra, illetve a gyepmesteri telepekre vonatkozó részletszabályokat az Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függeléke „Állati hulladékgyűjtők, hulladéktemetők, hulladékemésztő vermek, kedvtelésből tartott állatok kegyeleti temetője létesítésének állategészségügyi feltételei” cím alatt találjuk. A jogszabály rögzíti, hogy gyepmesterként az a személy alkalmazható, aki az állatok leölésében, a hullák lebőrözésében és szétarabolásában kellő jártassággal rendelkezik. Alkalmazása előtt a dolgozót munkavédelmi oktatásban kell részesíteni, és részére a feladatait tartalmazó munkaköri leírást át kell adni. A gyepmestert a polgármesteri hivatal alkalmazza.

A rendelet értelmében a gyepmester feladatai a következők:

- a) a polgármesteri hivatal felhívására minden, pl. a közúton talált állathullának késedelem nélkül történő kiszállítása a gyepmesteri telepre, a hulladéktemetőbe, a hulladékemésztő veremhez, és ott – a hatósági állatorvos intézkedéséig – annak megőrzése, majd ártalmatlanná tétele,
- b) az állathullák lebőrözése – ha azt nem tiltják az egyes bejelentési kötelezettség alá vont fertőző állatbetegségek leküzdésének szabályai –, továbbá a boncolásban való segédkezés,
- c) az elrendelt állatleölések végrehajtása,
- d) a hullaszállító járművek, tartályok és ártalmatlanná tételre használt eszközök, felszerelési tárgyak tisztántartása és fertőtlenítése,
- e) mindazoknak az állategészségüggyel kapcsolatos köztisztasági tennivalóknak az elvégzése, amelyeket a települési önkormányzat előír,
- f) a város utcáinak, tereinek, külső határának havonkénti bejárása, kóbor állatok és ebek befogása, amelyet kíméletesen kell végrehajtani,
- g) ebzárlat idején – a körzeti állatorvos által megállapított időközökben – a zárlat alatt álló terület bejárása, és a tilalom ellenére szabadon talált ebek befogása,
- h) a befogott állatoknak a gyepmesteri telepre szállítása, gondozása és a hatósági állatorvos utasítása szerinti megőrzése, – a polgármesteri hivatal határozatában megállapított tartási és ápolási költségek megtérítése után – a tulajdonosnak való kiadása, vagy a leölés utáni ártalmatlanná tétele,
- i) a gyepmesteri telepen megfigyelésre elhelyezett állatok gondozása és azokról nyilvántartás vezetése,
- j) a gyepmesteri telepre szállított állathullákról, a hatósági rendelkezésre leölt állatokról átvételi elismervény kiállítása és nyilvántartás vezetése.¹¹

Az állathulláknak a gyepmesteri telepre szállításával, őrzésével és ártalmatlanná tételével járó feladatok elvégzésére minden városban gyepmestert kell alkalmazni.

A jogszabály a fentiekben túl előírja, hogy a gyepmesteri telepeknek milyen helyiségekkel, eszközökkel kell rendelkeznie, ezek a következők:

¹⁰ <http://www.kozteruletfelugyelet.hu/Gyepmesteritelepek/C3%81Ital%C3%A1nostudnival%C3%B3k.aspx>, (2015. január 13.)

¹¹ 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függeléke.

- a) hullakamra (az állathullák megőrzésére, lebőrözésére és boncolására szolgáló, szilárd anyagból épített, jól fertőtleníthető helyiség),
- b) a bőr és a szaruképletek szárítására és tárolására alkalmas helyiség,
- c) megfigyelésre alkalmas kisállat-férőhelyek,
- d) az állathullák begyűjtésére alkalmas járművel, s ezek működtetéséhez szükséges helyiséggel,
- e) a városban rendelkezésre álló közművekkel,
- f) a telepen dolgozók részére fekete-fehér rendszerű öltözővel (zuhanyzóval, WC-vel),
- g) nagynyomású fertőtlenítő géppel.¹²

A gyepmesteri telepen gondoskodni kell arról, hogy

- a) a hullák és a befogott állatok szállítására megfelelő, külön szállítóeszközök,
- b) mérleg,
- c) az állatok leöléséhez, a hullák lebőrözéséhez és boncolásához szükséges eszközök,
- d) fertőtlenítőszer, továbbá
- e) sérülés esetén szükséges elsősegélynyújtáshoz gyógyszerek és kötöző anyagok mindenkor rendelkezésre álljanak.¹³

Az állati eredetű hulladékok, valamint az állathullák megőrzésére, lebőrözésére és boncolására használt helyiségekben és istállóknak a padozatot, valamint a padozattól számított két méter magasságig a falakat könnyen mosható és fertőtleníthető, vízálló anyaggal kell burkolni.¹⁴

A rendelet kimondja továbbá, hogy az állatifehérje-üzem hullabegyűjtő körzetében, a kijelölt gyepmesteri telep kapuján belül megfelelő nagyságú területet kell fenntartani az üzem számára, a hullák gyűjtésére alkalmas tartályok és az egyéb felszerelési tárgyak elhelyezéséhez.¹⁵

Jogsabályi előírás, hogy a gyepmesteri telepen csak a telephez tartozó igásállatokat és a házőrzésre szükséges ebet szabad tartani. Az igásállatokat csak a telep területén erre a célra kijelölt istállóban szabad elhelyezni, és azokat más állattól távol kell tartani, idegen istállóba vagy más állatok tartására szolgáló helyre tilos bekötni. Etetésükre és itatásukra külön eszközöket kell használni. A munkára alkalmatlanná vált igásállatokat vágóhídra kell irányítani.¹⁶

Végül a rendelet deklarálja, hogy a gyepmesteri telep állategészségügyi felügyeletét a hatósági állatorvos látja el.¹⁷

AZ ÁLLATMENHELYEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az állatmenhelyek létesítésének és fenntartásának általános szabályait az Ávtv. tartalmazza, amely kimondja, hogy az állatpanzió és állatmenhely (a továbbiakban együtt: állatotthon) létesítését az állatvédelmi hatóság engedélyezi, az engedély megadásával egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szolgáltatót. Az

¹² 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függeléke.

¹³ Uo.

¹⁴ Uo.

¹⁵ Uo.

¹⁶ Uo.

¹⁷ Uo.

állatotthon létesítése és működése engedélyezésére irányuló eljárásban állatvédelmi hatóságként az állatotthon tervezett helye szerint illetékes járási hivatal jár el, aki döntését közli az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósággal, amely az állatotthont nyilvántartásba veszi.¹⁸

Már itt kiemelhető egy komoly probléma, mégpedig az, hogy az Ávtv. az állatpanziókat és állatmenhelyeket egy közös név alatt állatotthonnak definiálja.¹⁹ Ez egy nagyon rossz megoldás, mert az állatmenhely a gazdátlan állatok ideiglenes vagy állandó, ellenszolgáltatás nélkül történő elhelyezésének céljából működtetett intézmény. Az állatpanzió ezzel szemben olyan intézmény, amely díjazás ellenében vállalja az állat meghatározott időre szóló megőrzését, felelősséget vállalva annak jó gazda gondosságával történő tartásáért, egészségéért, valamint az állatok és a környezetükben lévő emberek biztonságáért.²⁰ Az állattartó és az állatpanzió fenntartója között szerződéses jogviszony jön létre.²¹ Véleményem szerint e részben mindenképpen módosításra szorul az Ávtv., hiszen két, teljesen más funkciót ellátó szervről van szó, melyeket nem lehet egy közös fogalom alá vonni.

A létesítési engedély akkor adható meg, ha

- a) az állattartás jogszabályban meghatározott feltételei tartósan és folyamatosan rendelkezésre állnak,
- b) a rendszeres állatorvosi ellátás biztosított,
- c) az állatotthon működtetése nem sérti a köznyugalmat,
- d) az állatotthon vezetője vagy a működési szabályzatban megjelölt felelős személy szakirányú végzettséggel rendelkezik.²²

Fontos kiemelni, hogy állatvédelmi bírság szabható ki azzal szemben, aki a működési engedélyhez kötött állattartási módok bevezetéséhez nem szerzi be a hatósági engedélyt.²³

Az Ávtv. az állatmenhely létesítésére és fenntartására vonatkozóan további feltételként írja elő a működési szabályzat csatolását és a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet biztosítását.²⁴

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet kimondja, hogy tilos az ebet tartósan 10 m²-nél kisebb területen tartani és ebek csoportos tartása esetén számukra egyedenként legalább 6 m² akadálytalanul használható területet kell biztosítani. E rendelkezések azonban nem terjednek ki az állatmenhelyekre.²⁵

AZ ÁLLATMENHELYEKRE VONATKOZÓ RÉSZLETSZABÁLYOK

¹⁸334/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet az állatvédelmi hatóság kijelöléséről 2. § (5) bekezdés.

¹⁹ PAULOVICS: *Állatvédelem az EU...* 82-83.

²⁰ 1998:XXVIII. tv. 3. § 5.,6.

²¹ZOLTÁN Ödön: *Az állatvédelem jogi rendje*. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2000, 131.

²²ZOLTÁN: *i.m.* 132.

²³ Az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet 4. § 1) pont.

²⁴ 1998:XXVIII. tv. 41. § (3)-(4) bekezdés.

²⁵ A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet 14. § (5) bekezdés a) pont, (6) és (14) bekezdés.

Az állatmenhelyek létesítésére, működésére és fenntartására vonatkozó részletszabályokról külön jogszabály rendelkezik.²⁶

A jogszabály az állatotthon fogalmi körébe vonja az állatmenhelyeket és állatpanziókat egyaránt, ugyanakkor a kétféle intézmény fogalmát külön-külön is definiálja²⁷, akárcsak az Ávtv. E tekintetben az Ávtv.-hez hasonlóan javaslom, hogy e rendelet is kerüljön módosításra, hiszen – mint már említettem – teljesen más célt szolgálnak ezek az intézmények, így nem vonhatók egy fogalom alá. Egyébként a rendelet ugyanazokat a fogalmakat adja mindkét intézményre, mint az Ávtv.

Az Ávtv. értelmében állatmenhelyet és állatpanziót természetes és jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet létesíthet, feltéve, hogy az Ávtv.-ben és a rendeletben előírt létesítési és működési feltételeket biztosítani tudja.²⁸

Az állatmenhely létesítését az állatmenhely tervezett helye szerint illetékes jegyző engedélyezheti.²⁹ A működési engedély iránti kérelem meghatározott elemekhez kötött, melyek a következők:

- a) a tulajdonos neve, lakcíme, székhelye, tartózkodási helye valamint a vezető neve és címe,
- b) a felelős személy neve, lakcíme, tartózkodási helye, végzettsége és képesítését igazoló dokumentumok,
- c) a telephely adatai,
- d) az állategészségügyi ellátást biztosító állatorvos nyilatkozata,
- e) a nem kizárólagos önkormányzati tulajdonban levő állatotthon esetén igazolást a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet folyamatos rendelkezésre állásáról és biztosítékáról.

Az engedélykérelemhez kötelező mellékletek csatolását írja elő a rendelet.³⁰ Ezek a működési szabályzat és a felszámolási terv. Ez utóbbit az állatmenhely megszűnése esetére kell elkészíteni. A jogszabály kötelezően előírja a működési engedély tartalmi elemeit, amelyek a következők:

- a) az elhelyezhető egyedszám fajonkénti bontásban és az elhelyezés módja,
- b) az érkező állatok beléptetési rendje,
- c) az állatotthonban lévő állatokról naprakész nyilvántartás vezetése,
- d) az állatok ellátásának, gondozásának folyamata, állatmenhely esetében az ivartalanítás, eutanázia lehetősége, az elhullott állatok tetemének további kezelése, az etetés, itatás módja, a mozgásigény biztosításának lehetősége, a naponta legalább egyszeri ellenőrzés, az állatorvosi ellátás biztosítása, a tartási hely tisztításának, fertőtlenítésének módja, anyagai, eszközei és nyilvántartása,
- e) az új gazda keresésének és az örökbeadás ellenőrzésének módja,
- f) veszélyes állat elhelyezése esetén a rendeletben előírt és teljesített feltételek, a gondozás, ellátás rendje,

---

²⁶ Az állatkert és állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló 3/2001. (II. 23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet.

²⁷ Paulovics: *Állatvédelem az EU...* 83.

²⁸ ZOLTÁN: *i.m.* 132.

²⁹ Uo.

³⁰ Uo.

g) a keletkezett állattetemek, állati hulladék, trágya kezelésének és ártalmatlanításának módja.

Az engedélyben rendelkezni kell az állatotthon adatszolgáltatási kötelezettségéről. Az állatotthon működését az állatvédelmi hatóság – a szakhatóságok részvételével – folyamatosan ellenőrzi, és öt évenként felülvizsgálja. A felülvizsgálat eredményétől függően háromféle döntést hozhat a hatóság:

- a) az állatotthon működését tovább engedélyezi, amennyiben az megfelel az előírásoknak,
- b) azonnali bezárást nem indokoló hiányosságok esetén – határidő tűzésével – a hiányosságok pótlását rendelheti el,
- c) az állatotthon azonnali bezárását rendelheti el.³¹

Kérdés, mi minősül azonnali bezárást indokoló hiányosságnak? Ezt nem tudjuk, hiszen a rendelet erről nem szól. Indokolt lenne ezen okokat is deklarálni, mert akkor nem kizárólag hatósági mérlegelés körébe tartozna ennek meghatározása.

Az állatmenhelyek üzemeltetésére vonatkozó részletszabályokat az Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet határozza meg. Ennek értelmében az állatmenhelyek padozatát könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő, csúszásgátló anyaggal kell burkolni, búzelzárával rendelkező csatornaszemmel és szennyvízelvezető csatornával ellátni. A nyílászáró szerkezeteknek könnyen tisztán tarthatóknak, fertőtleníthetőnek kell lenniük. Az oldalfalakat és a rácsokat mosható, jól fertőtleníthető anyagból kell elkészíteni.

A rendelet előírja, hogy az állatmenhelyen hús ketrecenként egy elkülönítőt kell kialakítani a beteg vagy betegsége gyanús állatok megfigyelésére. Betegség gyanúja esetén – a területileg illetékes hatósági állatorvos értesítése mellett – az állatot azonnal át kell telepíteni az elkülönítőbe.

Az állatmenhelynek rendelkeznie kell nagynyomású mosó-, fertőtlenítőgéppel.

A jogszabály kötelezővé teszi olyan külön helyiség kialakítását, amely a takarmány tárolására alkalmas. Ezen külön helyiségnek könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő anyaggal bevont oldalfalakkal kell rendelkeznie.

Az állatmenhelyre beérkezett állatokról kimutatást kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell a tulajdonos nevét és lakcímét, az állat fajtát és fajtaját, nemét, korát, színét, esetleges ismertető jegyeit, veszettség elleni és egyéb védőoltásának időpontját.

A rendelet előírja, hogy ugyanazon ketrecbe csak azonos ivarú állatok helyezhetők el. Ez alól kivétel a szoptató anyaállat a kölykeivel.

A ketreceket naponta tisztítani kell. Új állat elhelyezése előtt az egész kennelt ki kell tisztítani és hatékony fertőtlenítőszerrel fertőtleníteni kell. A telepen évente egyszer teljes körű tisztítást és fertőtlenítést kell végezni. A keletkezett hulladékokat műanyag zsákba gyűjtés után dögkútba helyezéssel vagy elégetéssel ártalmatlanná kell tenni.

---

³¹ Paulovics Anita: *i. m.* 83. o.

Az állatmenhelyen végzett állatorvosi tevékenységről munkanaplót kell vezetni. A naplóba bejegyzést csak állatorvos tehet, amit aláírásával és bélyegzőjével hitelesít.

Az állatmenhely működését – állatjárványügyi és -higiéniai szempontból – az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság, a hatósági állatorvos útján ellenőrzi.

ZÁRÓ GONDOLATOK

Az állatmenhelyek egyik legnagyobb problémája, hogy létesítésükhöz és működtetésükhöz az önkormányzatok nem nagyon járulnak hozzá, így nagyon sok állatmenhelynek nem marad elég pénze a korszerűsítésekre, fejlesztésekre. További probléma, hogy rengeteg kóbor állat – zömében kutya és macska – van az országban, a menhelyek kapacitása pedig nem elegendő az összes gazdátlan állat elhelyezésére és tartására. Álláspontom szerint megkönnyítené az állatmenhelyek helyzetét, ha az önkormányzatok a gyepmesteri tevékenység ellátására velük kötnének megállapodásokat. Azért gondolom így, mert az állatmenhelyek dolgozói ugyanúgy befognak kóbor állatokat, mint a gyepmesterek, azonban lényeges különbség, hogy az állatok elaltatása csak a legvégső esetben kerül szóba. Ezen túlmenően gyógykezelésben részesítik, ivartalanítják és elektromos azonosítóval látják el a befogott állatokat. Ami pedig a legnagyobb előnye ezen intézményeknek, hogy mindent megtesznek az örökbefogadások népszerűsítése érdekében.

IRODALOMJEGYZÉK

[1] CZERNY Róbert: *Az állatvédelem tízéves törvénye és tízparancsolata (1998-2008)*. Rejtjel kiadó. Budapest, 2009.

[2] PAULOVICS Anita: *Az állatvédelem jogi szabályozása 1985-2005*. A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990-2005 (II. kötet) szerk: Jakab András és Takács Péter, Gondolat-ELTE ÁJK, Budapest, 2007.

[3] PAULOVICS Anita: *Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében*. Virtuóz Kiadó, Budapest, 2002.

[4] ZOLTÁN Ödön: *Az állatvédelem jogi rendje*. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2000.